

res slaba (obširnejšo oceno prinesemo prihodnjič). Gotovo je mikalo Hochreiterja, poskusiti, kaj se da iz te tudi metrično neokretne „pesmi“ napraviti ob uporabljanju vseh glasbeno-tehničnih pripomočkov. Skoraj obžaluje priznavamo, da se je ta poskus kolikor možno posrečil. Z daktilskim dimetrom je že kot takim zelo težko operirati v slovenski prosodiji. Napačne akcentuacije in deklamacije, ki jih je pesnik zakrivil, tudi Hochreiterjeva umetnost ni mogla povsod prikriti. Verzi kakor „iz srebra in zlata“ po shemi — 00 — 00 so neznosni. Le kot dobro uspel eksperiment se da uglasbitev opravičiti.

Kako globoko občutena je nasprotno Gregorčičeva „V mraku“, ki jo je *Janko Ravnik* uglasbil za moški zbor. Ne bogatosti harmonskih domislekov Ravnikove skladbe hočemo poudarjati. Čudovito je pred vsem, kako tesno se zapreda ta mladi skladatelj v razpoloženje pesnitve, kako se identificira s pesnikom. Pesnikov vzdih je njegov vzdih, pesnikov vzkrík je njegov vzkrík, pesnikova molitev je njegova molitev. Tako nastajajo umetnine!

* * *

Ves 3. zvezek smo dali na razpolago *Emilu Adamiču*. Objavljena je v njem zbirka 6 enoglasnih zborov za mladino. Na polju mladinske glasbene literature je Adamič neomejen vladar. Tu se pač noben slovenski skladatelj niti od daleč ne more meriti ž njim. V teh mladinskih zborih se more gibati bolj prosto nego v svojih „Otroških pesmih“. Tu pojejo vsi učenci enoglasno. Jasno je, da sme odkazati večglavemu pevcu kočljivejšo nalogo kakor mlademu solistu. Spremljava klavirja se sme baviti intenzivneje s harmonično bogatim podslikanjem priprostih, a radi tega nič manj mičnih prizorov iz življenja naše mladine. Čudovita morská spokojnost v „Čolnarju“, dražestna prešernost „Tepežne pesmi“, sladka, ne popolnoma verjetna melanholija „Slanice“, od milih zvokov domačih zvonov in orgel spremljevana pobožna „Molitev“, vriskajoča pomladna „Zapihaj, južec“, tiha, zasnežena pokrajina, kakor je narisana v „Padajo snežinke...“ z upolnim poletom proti vesni — cel mal svet otroških radosti in bolesti se nam tu odpira! In v glasbotvorenju vseh narodov razen Schumanna ne poznamo nikogar, ki bi vso nežno poezijo otroške sobice izražal tako pristrčno in ljubko in tako umetniško, kakor Adamič. Zbirko priporočamo radostnega srca našim učiteljem in šolam. Menimo pa, da takega priporočila pač ni treba.

* * *

Aktualno in čvrsto koračnico „Straža ob Savi“ od *Viktorja Parme* prinaša naša četrta številka. Ustrezamo zelo radi onim grogom naših naročnikov, ki ljubijo veselo glasbo. Žal, da uposlane skladbe te vrste navadno niso nič kaj vesele; nasprotno: žalostne so večjidel. Redkokdaj dobimo v tej panogi kaj dobrega. Tem rajši smo dali mesta Parmovi koračnici, ki se bo kmalu priljubila; saj so jo igrale že različne vojaške godbe, Slovenska Filharmonija, zdraviliška godba v Opatiji i. t. d.

Nadebuden talent se predstavlja v mešanem zboru „Trenutek“ *Marija Kogojá*. Če skladateljski naraščaj začne s takimi proizvodi, smemo gledati v bodočnost polni lepih nad. Zboru bo morda tu pa tam v tehničnem oziru kaj očitati. Vendar ga podamo v obliki, v kateri smo ga prejeli. Vsaka še tako mala črta bi vzela skladbi karakteristno prvotno lice. Naši pevovodje bodo majali z glavo. A vprašam jih: Ni-li to nad vse razveseljivo, opazovati, kako resno pojmujejo naši najmlajši umetnost? Primerjajte s to glasbo skladbe predakordiške dobe! Ali se ne moramo čuditi, kako je mogoč v kratkem času tak napredek? Res je marsikaj še neokretno, in marsikateri starejši skladatelj bi bil morda našel tupatam pravilnejši izraz; iskrenejšega, globokejše občutenega pa gotovo ne.

Oboževatelj modernih načel pesemske produkcije je tudi naš *Vasilij Mirk*. Pretresljivo slika v svoji pesmi „Pravijo ljudje...“ klenkanje mrtvaškega zvona in skovikanje sove, a

končno najde krepek izraz za cvetje življenskih nad, „ki požene iz grobov“.

Nedolžni, a ljubki in pevni zborček *Karla Adamiča* „De-kletec, podaj mi roko“ bodi šibkejšim zborom v odškodnino za Kogojev atentat na njihova s starodavnimi načeli oklopljena prsa.

Izza tujih odrov.

Vilharjeva nova opera „Lopudska sirota“. Za svojo šestdesetletnico je obdaril *F. S. Vilhar* Hrvaté z novo opero „Lopudska sirota“. Libretto je spisal po dalmatinski legendi in drugih pesniških virih dr. *Milan Ogrizovič*. V kolikor libretto poznamo (iz podlistka „Slovenca“ štev. 10 z dne 14. jan. 1914), se mu dramatiške kvalitete ne morejo odrekati, dasi snov ni bogve kako pomembna. Gre namreč za navadno ljubimsko afero a la Hero in Leander. Glasbe ne poznamo in tudi ne vemo, je-li klavirski izvleček te opere izšel. Opera se je uprizorila prvi pot 24. sept. tek. l. v Hrv. Dež. Gledišču v Zagrebu z lepim uspehom.

„**Delfiški črevljar**“, nova komično-fantastična opera hrvaškega skladatelja *Benita Berse*, je bil v Narodnem Gledišču v Zagrebu, kjer je bil v prvi predstavi, prijazno sprejet. Hvalijo v prvi vrsti dobro instrumentacijo, grajajo pa pomanjkljivost izvirnosti. Puccini je skladatelju očitvidno vzor.

Nedbalov novi balet „Andersen“. (Besedilo L. Novaka in J. Kvapila) je bil prvič predstavljen pri Ronacherju na Dunaju dne 1. marca t. l. s krasnim uspehom. Prvi vlogi sta plesala *Ivonne Gerard* in *Pietro Latini*. O delu in predstavi bomo poročali v prihodnjem zvezku obširneje.

Pantomima „Mladi kralj“ dveh mladih Bolgarov *Bož. Trajanova* (pesnika) in *Dimitrija Karadjova* (skladatelja) se je predstavila v dunajski Ljudski Operi. Pesniška ideja je posneta po Wildovi noveli. Glasba začetniška. Neki bolgarski plesni motiv je zanimal.

Balet „Legenda o Jožefu“, najnovejše delo *Riharda Strauša*, so ob prvotni prednašbi v pariški Veliki Operi dne 14. maja t. l. aklamirali živahno. Strauß je delo, čigar besedilo sta spisala grof Harry Kessler in Hugo pl. Hoffmannsthal, uglasbil za Ruski Balet. Scenična in druga oprava igra seve zelo važno vlogo. Reprodukcijska je bila v vsakem oziru sijajna.

O. Nedbalova opereta „Poljska kri“ se je prednašala na Dunaju 23. marca t. l. 150.krat pod osebnim vodstvom skladatelja.

Nove operne predstave: Julius Wachsmann: „Čarovnica“ („Das Hexlein“) (Gradec, živahno odobravanje). — **Mascagni: „Parisina“** (Milan, Scala; Rim, Gledišče Constanzi; brez povoljnega uspeha). — **Julius Bittner: „Abenteurer“** (Köln). — **Eduard Jünneke: „Coeur-As“** (Draždane, Dvorna opera). — **Walter Braunsfels: „Ulenspiegel“** (Stuttgart, Dvorna opera). — **Stanislaw Letowsky: „Frau Anne“** (Poznanj, Mestno Gledišče). — **Wolf-Ferrari: „L'amore medico“** („Ljubimec-zdravnik“), **Brandt-Buys: „Glockenspiel“** (Oboje Draždane, Dvorna opera, prvo delo tudi: Berlin, Kr. Opera). — **Waghalter: „Mandragola“** (Berlin, Nemška opera). — **Sepp Rosegger: „Litumlei“** (Gradec, Mestno Gledišče). — **Wladimir Metzl: „Das lockende Licht“**, glasbena pantomima, (Draždane, Dvorna opera). — **Antonio Smareglia: „L'abisso“** („Propad“) (Milan, Scala). — **Riccardo Zandonai: „Francesca da Rimini“** (Turin, Teatro Regio).